

Koninginnen knippen

Op de heide had ik in augustus de volgende ervaring. Het was zondagmiddag, prachtig weer en tegen de dertig graden. Het leek mij leuk te gaan kijken hoe mijn bijen het doen op de Oldebroekse heide. De verwachtingen waren hoog gespannen want de hei had de nodige regen gehad en de volken waren in goede conditie. Het vliegen van de bijen viel me echter niet mee en van het echte haalgedrag kon ik niet spreken. Ik hing over de kasten om goed de binnenkomende bijen te kunnen observeren en tot mijn verbazing liep op een van de vliegplanken een grote koningin. Balen dacht ik, zeker doppen over het hoofd gezien en nu een jonge moeder op bruidsvlucht. De moeder was wel erg groot maar ja, je weet nooit met die jonge moeren uit echte zwermcellen. Het was wel raar want het volk had sinds twee maanden een leggende jonge koningin. De koningin liep eventjes rond en vloog toen al rondjes vliegend weg over de hei. Geen zwermende bijen er achter aan dus een afkomende zwerm kon het ook niet zijn.

Nog met het oor tegen de kast geluisterd naar eventuele kwakers en tuters maar niets van dit alles. Een week later de bewuste kast open gemaakt en, niets aan de hand. Broed in alle stadia en nergens doppen te bekennen. De koningin was kennelijk weer gewoon doorgeslagen met leggen. Heeft iemand ooit deze ervaringen opgedaan en een verklaring voor dit verschijnsel? Is dit misschien de reden dat we bij geknipte koninginnen ineens een stille moerswisseling hebben of ineens een moederloos volk aantreffen met redcellen?

Is het wel verstandig altijd maar koninginnen te knippen terwijl ze blijkbaar behoefte hebben af en toe eens een vlucht over het drachtgebied te maken? Wie reageert hierop en heeft een vergelijkbare ervaring met een eventuele verklaring? (een extra bruidsvlucht geloof ik niet zo in)

W.J.F. Muis

Varroamijt resistent tegen chemische bestrijding

Zo als we in Bijen lezen, is dit verschijnsel reeds opgeukt tot aan de Nederlands-Belgische grens, maar zeer waarschijnlijk ook reeds deze gepasseerd, gezien er hier nog geen onderzoek naar gedaan wordt, zover mij bekend is. Mocht het lonend zijn, dan gaan de grote farmaceutische concerns wel onderzoek doen naar een nieuw middel. De kans dat de parasiet bin-

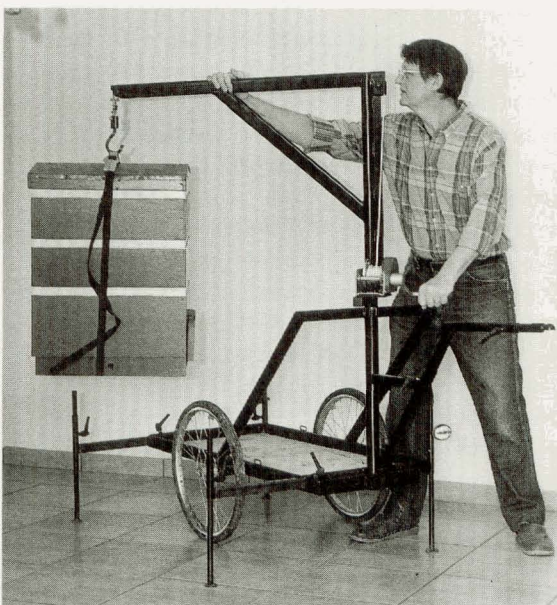
nen korte tijd ook resistentie ontwikkelt tegen een nieuw middel maakt die activiteit commercieel weinig aantrekkelijk. En komt er niet snel een erkend, chemisch middel dan zullen velen weer terugvallen op het kankerverwekkende 'Amitraz', dat helaas nog door velen gebruikt wordt, omdat het zo lekker goedkoop is. De varroamijt is een geharnaste tegenstander, die zich niet van de ene op de andere dag laat verslaan, maar door zo goedkoop mogelijk met dit kankerverwekkende middel je bijenvolken te behandelen degradeer je jezelf wel. Met de milieuvriendelijke bestrijding, de enig juiste, weet men zeker de correcte weg te bewandelen, om deze parasiet te bestrijden.

Minne Bonnema

Bij-kar

In de afgelopen vijftien jaar dat ik nu imker lijkt het dat mijn bijenkasten zwaarder zijn geworden, of... kost het mij meer kracht, omdat ik ook 15 jaar ouder ben geworden? Rugklachten heb ik niet, maar wil ik ook niet krijgen en ik ben van plan nog vele jaren te blijven imkeren. Voor het weinige reizen dat ik doe wil ik ook niet steeds een auto gebruiken. Als imker houd ik van de natuur en ben derhalve graag milieubewust bezig.

Hierover praatte ik in de zomer van 1997 met een bevriende relatie die een constructiebedrijf heeft voor auto-aanpassingen en kofferbak-liften (B&S, Hoorn). Uit deze gedachtenwisseling is een samenwerking ontstaan, om een 'bij-kar' te gaan maken waarop twee

Simplex kasten kunnen worden vervoerd.

Een programma van eisen werd opgesteld:

In mijn achtertuin moet ik met de bij-kar een kast kunnen optakelen en op de kar laten zakken. Ook zonder fiets moet de bij-kar stabiel staan, dus er zijn uitschuifbare pootjes gemaakt, zodanig dat wanneer een kast wordt getakeld, boven en naast de bij-kar zwenkt, het hele zaakje niet kantelt.

De beladen bij-kar moet over het tuinpad, door de deuren, naar de straat gereden kunnen worden om dan achter mijn fiets gekoppeld te worden. De bij-kar moet tussen de paaltjes van het fietspad door kunnen rijden, en in een boomgaard of veld over het oneffen terrein kunnen worden gereden. De takel moet solide genoeg zijn om een kast met twee of drie honingkamers nog te kunnen tillen. Bovendien moet er verlichting op zitten om als de schemering invalt te kunnen reizen. Het resultaat is fantastisch! Het verplaatsen van mijn simplex-kasten kan ik nu alleen af en kost me nauwelijks inspanning. Toch moet ik bekennen dat er nog een wijziging komt: ik zal een ander tandwiel op de achteras van mijn fiets laten zetten. Hierdoor zal de kleinste van de drie versnellingen nog lichter gaan. Het trekken van 100 à 150 kilo achter je fiets is geen peuleschilletje gebleken. Bij vragen hierover, bel 0229-215433. *Kees Willink, Hoorn.*

Tekort aan volken

In een aantal dagbladen heeft een artikel gestaan over het tekort aan bijenvolken voor de bestuiving van appels en peren. Op dit artikel heb ik in de Telegraaf gereageerd. Ik stelde dat het teruglopen van het aantal volken in ons land in eerste instantie de schuld van de tuinbouwsector is en dat de belangen van de fruittelers meestal niet die van de imkers zijn. De fruittelers willen zo weinig mogelijk betalen en met gif spuiten wanneer het hen uitkomt.

Tot nu toe heb ik van maar één lezer een reactie ontvangen. Hij vond mijn brief negatief en de oorzaak lag volgens hem in de vergrijzing van de imkers. Verder stelde hij dat er over het spuiten duidelijke afspraken bestaan tussen fruittelers en bijenbonden.

Volgens mij heeft waarschijnlijk elke imker wel eens met spuutschade te maken gehad. Ik heb een tiental jaren geleden besloten mijn bijen niet meer aan de fruittelers te verhuren omdat ik de dode bijen met handenvol tegelijk weg kon vegen. Een beroep op de telers haalde niets uit want het moest maar bewezen worden.

Verder vind ik de vergoeding voor de bestuiving echt belachelijk laag en ik zou iedereen willen aanraden om

de bijen thuis te houden waardoor er vanzelf meer betaald gaat worden. Stuur uw reacties. Met elkaar kunnen we misschien de bijenbonden er van overtuigen dat er betere regelingen moeten komen.

M.J.J.H. Geenen, Oud-Gastel

(Rijpersweg 46, 4751 AT; tel.: 0165 511843, fax: 0165 514776, e-mail: geenen@concepts.nl)

Bij niet welkom in natuur

Dit tendentieuze verhaal van Piet van Seeters stond in de Volkskrant van zaterdag 2 mei j.l. en ging over het feit dat natuurbeheerders zich zorgen maken omdat de honingbij eigenlijk een grote voedselconcurrent is van de wilde bij. Dit ondanks het feit dat onze honingbij in hoge mate heeft bijgedragen tot het tot stand komen van de totale en zeer rijke flora. En dat er 3x minder bijenvolken zijn dan vlak na de oorlog en dat er ook nog maar ca. 10.000 imkers zijn en dat, en dat, en dat...

Dit alles naar aanleiding van een rapport dat is gepubliceerd door het IKC Landbouw (Informatie en KennisCentrum) en dat gaat over de vraag of imkers hun honingbijen nog wel mogen neerzetten in natuurgebieden omdat er volgens deze 'natuurbeheerders' aanwijzingen zijn dat de honingbij (u weet wel die waarmee de imkers zoveel geld verdienen) een concurrent zou zijn van de wilde insecten die ook op bloemen vliegen zoals wilde bijen, hommels, zweefvliegen, kevers en vlinders. Bij deze nectar-etende arme dieren praten ze over insecten en gaan voorbij aan het gegeven dat honingbijen ook insecten zijn, maar dat klinkt minder goed. Dit literatuuronderzoek is op verzoek van, en door het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij betaald, verricht door imkers, natuurbeheerders en wetenschappers. De commissie stelde een norm van vier volken per hectare maar dat vonden sommige leden van de commissie veel te veel en zijn boos uit de commissie gestapt.

De commissie heeft een eensluidend advies gegeven omdat de imkers nu eindelijk wilden toegeven dat er 'een probleem' is. Ondanks dat imkers er veel aan doen om solitaire insecten in stand te houden door rietbossen en uitgeboorde houtblokken in hun tuin te hangen voor de metselbijen, vogelkastjes voor hommels en hoornaars en er tegenwoordig heel veel imkers zijn die bijenhouden als hobby zien, met alles wat er omheen leeft en dus niet in de eerste plaats aan hun beurs denken.

Staatsbosbeheer gaat nu een norm stellen voor het plaatsen van bijenvolken in natuurgebieden en zal een